

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer F. Rijkaart
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 15 oktober 2025

betreft Voortgang van de uitvoering van de maatregelen en toezeggingen Wet Open Overheid

ons kenmerk 178501

Geachte heer Rijkaart,

De commissie voor Binnenlandse Zaken heeft de brieven van 17 maart 2025¹ en 4 juli 2025² besproken inzake de voortgang van de uitvoering van de maatregelen en toezeggingen bij de Wet Open Overheid.³ De commissie heeft haar leden de gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen hierover. De leden van de fracties van **GroenLinks-PvdA**, mede namens de leden van de fractie van de PvdD, als ook de leden van de fracties van de **BBB** en **D66** hebben van de geboden mogelijkheid gebruikgemaakt.

Vragen en opmerkingen van de leden van GroenLinks-PvdA-fractie, mede namens de leden van de PvdD-fractie

In de brief van 4 juli 2025 lezen deze leden dat de toezeggingen T03361 en T03364 niet worden nagekomen. Naar aanleiding hiervan hebben de leden de volgende vragen met een focus op de inhoudelijke verhouding tussen de Woo en Verdrag van Tromsø.

Proces onderzoek

De toezeggingen dateren uit 2021. Al die tijd was de Eerste Kamer uiteraard in de veronderstelling dat er gewerkt werd aan het (in twee toezeggingen) toegezegde onderzoek. Alleen verschoof de datum van de deadline steeds in de tijd. De laatste genoemde deadline was 1 juli 2025. Nu blijkt dat uw ambtsvoorganger heeft besloten het onderzoek "te laten rusten". Kunt u in een nauwkeurige tijdslijn aangeven hoe er afgelopen jaren aan dit onderzoek is gewerkt? Welke ambtelijke en/of bestuurlijke besluiten zijn hieromtrent gaandeweg genomen en door wie? Bent u van mening dat gedurende deze hele periode serieus aan het toegezegd onderzoek is gewerkt? Zo ja, waar blijkt dat uit? Of bent u van mening dat het onderzoek eerder al feitelijk is stilgevallen? En zo ja, wat was de reden hiervan?

Kunt u aangeven wat de inhoudelijke (tussen)resultaten waren van dit vier jaar lopend onderzoek? Bent u bereid deze tussenresultaten te delen met de Kamer? Wat zijn uw inhoudelijke (deel)conclusies op basis van deze tussenresultaten?

Was er een interne duidelijke ambtelijke opdracht om dit onderzoek uit te voeren? Hoe luidde deze opdracht? En was deze opdracht duidelijk belegd? Is hierover tussentijds gerapporteerd aan u? Zo ja op welke momenten en wat was de inhoud van de boodschap? Zo nee, waarom niet?

¹ Kamerstukken I 2024/25, 33328/35112, AM.

² Kamerstukken I 2024/25, 33328/35112, AN.

³ Toezeggingen T03361 en T03364.

datum 15 oktober 2025

ons kenmerk 178501

blad 2

Hoe verhoudt deze tijdlijn (van het lopend onderzoek) zich ten opzichte van de communicatie aan de Eerste Kamer? Bent u van mening dat de Kamer al die tijd adequaat is geïnformeerd over de status van het onderzoek? Had de Kamer volgens u al eerder geïnformeerd moeten worden over de status van het onderzoek? Graag ontvangen de leden een motivering hierbij.

Op welke moment is precies besloten om het onderzoek te laten rusten? Door wie is dat besloten en op basis waarvan? Is de notitie die ten grondslag ligt aan dit besluit beschikbaar? Uw ambtsvoorganger schrijft in de brief "naar aanleiding van de motie van der Plas het onderzoek te laten rusten". De motie roept echter niet op om het onderzoek te laten rusten. Wat is volgens u de relatie tussen de motie en het lopend onderzoek? Graag ontvangen de leden een inhoudelijke toelichting waarom deze motie een reden is om het onderzoek te laten rusten.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de BBB

De Wet open overheid (Woo) regelt de toegankelijkheid van informatie van publiek belang. Veel discussie rondom deze wetgeving, onder meer in adviezen van de Raad van State en in onderzoeken naar de uitvoering, richt zich op complexiteit, uitvoerbaarheid, hoge kosten en trage implementatie. De leden kijken dan ook reikhalzend uit naar de evaluatie en hebben ondertussen de volgende vragen.

Is er bij invoering van deze wet een UDO gedaan, zo niet kan dat alsnog?

De VNG en IPO hadden aangegeven dat zij de kosten voor de aansluiting op de generieke Woo-voorziening wilden agenderen tijdens het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen (BOFV) van september jl.. Heeft dit overleg inmiddels plaatsgevonden? Zo ja, wat waren de conclusies van dit overleg?

De novelle bij het oorspronkelijke wetsvoorstel was mede bedoeld om de vrees voor hoge uitvoeringskosten (naar aanleiding van de kritische quick scans) weg te nemen en de wet kosteneffectief te maken. Wat is de geactualiseerde, realistische kostenraming voor decentrale overheden, zoals voor gemeenten, provincies en waterschappen, om de verplichting tot duurzame toegankelijkheid van digitale documenten en de volledige actieve openbaarmaking daadwerkelijk te realiseren?

De Woo is nu al zo complex dat de Afdeling Advisering van de Raad van State constateerde dat de keuze voor een uitputtende, fijnmazige lijst van actief openbaar te maken documenten problematisch is. Hoe garandeert u dat de gewone burger en het provinciale bestuur precies weten welke van de 17 categorieën informatie actief openbaar gemaakt moet worden, zonder dat er een leger aan juristen nodig is om de 'uitzonderingen op uitzonderingen' te interpreteren? In het kader beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald; is het niet beter het voorlopig bij vijf categorieën te laten?

Het Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) is stopgezet vanwege ICT-beperkingen. Hoe waarborgt u dat de nieuwe digitale infrastructuur die u in stand moet houden voor de openbaarmaking van documenten (artikel 3.3b Woo) wél technisch, robuust en uitvoerbaar is, en wanneer is deze infrastructuur volledig operationeel voor alle overheden?

Ondanks de Woo blijkt uit onderzoek van maart 2025 dat de gemiddelde afhandeling van Woo-verzoeken bij ministeries nog steeds extreem traag is, met een gemiddelde doorlooptijd van 188 dagen. Dat is ruim boven de wettelijke termijn van 28 dagen, verlengbaar tot 42 dagen. Wat is hier de oorzaak van? Hoe verhoudt zich dat met andere overheden? Wat belemmert hier een tijdige afhandeling?

datum 15 oktober 2025

ons kenmerk 178501

blad 3

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de fractie van D66 hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief over de voortgang van de uitvoering van de maatregelen en toezeggingen die verband houden met de Wet open overheid (Woo). De leden zijn van mening dat een open en transparante overheid van groot belang is voor een goed functionerende democratie, waarin onder andere journalisten en burgers de mogelijkheid hebben om de overheid te controleren. De Woo vormt volgens de leden een belangrijke stap richting een meer toegankelijke en transparante overheid.

In de voortgangsbrief wordt aangegeven dat veel bestuursorganen nog zoekende zijn naar de beste manier om invulling te geven aan de inspanningsverplichting tot actieve openbaarmaking, zoals opgenomen in artikel 3.1 van de Woo. Kunt u verduidelijken waar bestuursorganen precies tegenaan lopen? Welke moeilijkheden doen zich voor, en op welke manier kan het ontwikkelde afwegingskader helpen om deze weg te nemen? In de voortgangsbrief wordt gesteld dat "het afwegingskader waardevolle richtinggevende elementen bevat waarmee betekenisvol invulling kan worden gegeven aan de inspanningsverplichting.". De leden verzoeken u te concretiseren wat deze zogenoemde waardevolle richtinggevende elementen precies behelzen.

De leden lezen bovendien dat er meer tijd nodig is voor (door)ontwikkeling van de technische voorzieningen die vereist zijn om de openbaar gemaakte informatie via de generieke Woo-voorziening vindbaar te maken. De leden verzoeken u te verduidelijken hoeveel tijd u hiervoor nodig acht en welke consequenties dit in de tussentijd heeft voor de informatievoorziening. Hoe voorkomt u bijvoorbeeld dat burgers en journalisten in de tussentijd onvoldoende toegang tot informatie hebben?

Ook lezen de leden dat "de VNG en IPO aangegeven [hebben] dat zij de kosten voor de aansluiting op de generieke Woo-voorzieningen willen agenderen tijdens het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen (BOFV) van september dit jaar.". De leden vragen u te verduidelijken of er reeds afspraken zijn gemaakt over de kosten die medeoverheden maken ten aanzien van aansluiting op de generieke Woo-voorziening. Wat is bovendien het standpunt van de regering betreffende het BOFV en de (financiële) wensen van de VNG en IPO?

Ten slotte lezen deze leden dat de regering steun probeert te zoeken bij andere Europese lidstaten voor het inperken van het begrip emissiegegevens, omdat openbaring van emissiegegevens op gespannen voet zou kunnen staan met de persoonlijke levenssfeer van agrariërs. D66 verzoekt de regering te verduidelijken hoe het inperken van het begrip emissiegegevens zich verhoudt tot de noodzaak van openbare informatievoorziening van, in dit geval, milieugegevens. Bovendien merken de leden op dat de Raad van State onlangs heeft geoordeeld dat "de wet geen ruimte biedt om persoonlijke belangen van veehouders mee te wegen bij een verzoek om emissiegegevens openbaar te maken". De leden vragen u in deze context te verduidelijken waarom u het begrip emissiegegevens, en hiermee de openbare informatievoorziening rondom dit begrip, wil inperken.

De leden van de commissie voor Binnenlandse Zaken zien met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangen deze graag binnen **vier weken** na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

I.M. Lagas MDR

Voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken